

DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Supraten” împotriva Societății pe Acțiuni „Pietriș”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” cu privire la încasarea prejudiciului material și a venitului ratata, și la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” împotriva Societății pe Acțiuni „Pietriș” și Ungureanu Radu, cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 prin care apelurile declarate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” și Societatea pe Acțiuni „Supraten” au fost restituite,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2012, SA „Supraten” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Pietriș” cu privire la încasarea prejudiciului material și a venitului ratat.

În motivarea acțiunii a indicat că la 03 august 2012 pe teritoriul SA „Supraten” s-a produs un accident în urma căruia a fost deteriorat gazoductul magistral.

În acest sens, s-a constatat că vinovat în producerea accidentului a fost găsit șoferul autocamionului ce aparține cu drept de proprietate SA „Pietriș”, care presta servicii de transportare în baza de contract unei societăți comerciale.

Menționează că în rezultatul deteriorării gazoductului a fost stopat procesul tehnologic de producere pe o perioadă de 24 ore, iar prejudiciul material pentru restabilirea gazoductului a fost estimat în sumă de 92 800 lei.

Indică că la 05 septembrie 2012, SA „Supraten” a expediat o notificare în adresa pîrîtului, prin care i-a solicitat ultimului repararea prejudiciului cauzat în sumă de 92 800 lei.

Prin răspunsul SA „Pietriș” din 02 octombrie 2012, reclamantul a fost informat că notificarea din 05 septembrie 2012 a fost examinată și admisă parțial în sumă de 56 252,39 lei, ce constituie contravaloarea contorului de gaz și a țevilor procurate.

Relevă reclamantul că contravaloarea manoperei, transportul materialelor, costul mecanismelor și utilajelor a fost ignorat pe motiv că nu au fost confirmate prin acte

justificative.

Afirmă reclamantul că prin deteriorarea gazoductului magistral a fost stopat procesul tehnologic al întreprinderii, nefiind îndeplinite comenzile clienților, ce a dus la formarea venitului ratat în sumă de 121 827 lei.

În drept, reclamantul și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art. 14, art. art. 315-316, art. 299 din Codul civil.

Solicită încasarea din contul SA „Pietriș” în beneficiul SA „Supraten” a sumei de 30 200 lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 121 827 lei cu titlu de venit ratat, iar în total-152 027 lei, concomitent solicitând și recuperarea din contul pîrîtului a tuturor cheltuielilor judiciare suportate la depunerea acțiunii.

Ulterior, reclamantul a înaintat cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul SA „Pietriș” în beneficiul SA „Supraten” a sumei de 60 164,70 lei cu titlu de prejudiciu material suportat, precum și încasarea sumei de 87 575,94 lei cu titlu de venit ratat ce constă din cheltuieli plătite pentru salariul angajaților din cadrul uzinei de producere, și suma de 32 952,78 lei ce constituie productivitatea medie a 3 schimburi pentru luna august, la fel a solicitat încasarea din contul pîrîtului a taxei de stat în mărime de 4560,81 lei (f. d. 50-51, vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 31 octombrie 2013 acțiunea SA „Supraten” a fost admisă parțial, fiind încasat din contul SA „Pietriș” în beneficiul reclamantului prejudiciul material cauzat în mărime de 60 164,70 lei, cheltuielile de judecată proporțional admiterii acțiunii în sumă de 1803 lei, iar în total - 61967,70 lei (f. d. 114, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, a fost respins apelul declarat de către SA „Pietriș” și menținută hotărîrii Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 31 octombrie 2013 (f. d. 148-152, vol. I).

La 12 august 2014, SA „Pietriș” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță (f. d. 158-160, vol. I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2014, recursul declarat de către SA „Pietriș” a fost admis, casată decizia instanței de apel și restituită pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f. d. 179, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, apelul declarat de către SA „Pietriș” a fost admis, casată hotărîrea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 31 octombrie 2013 și restituită pricina la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată (f. d. 211-214, vol. I).

La 09 iunie 2014, SRL „Chișinău-Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Pietriș” și Ungureanu Radu cu privire la încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată cu titlu de taxa de stat (f. d. 2-3, vol. II).

În motivarea acțiunii a indicat că la 03 august 2012 pe adresa mun. Chișinău, str. Transnistriei 5/1, Ungureanu Radu activînd în calitate de șofer la SA „Pietriș”, cu camionul de model „Iveco” și deplasîndu-se cu caroseria ridicată a deteriorat conducta de gaze supraterestră amplasată pe adresa sus indicată.

În consecință, acționînd în calitate de unitate de distribuție gaze naturale licențiată și autorizată teritorial, SRL „Chișinău-Gaz” a îndeplinit toate lucrările necesare în vederea restabilirii gazoductului și reținerii furnizării gazelor naturale.

Astfel, susține că în urma acțiunilor ilicite, efectuate de pîrîți, în urma calculului întocmit, a fost cauzat un prejudiciu în mărime de 60 164,70 lei, ce include suma de

941,78 lei cu titlu de cheltuieli și suma de 59 222,92 cu titlu de pierderi de gaze naturale.

Menționează reclamantul că pentru acțiunile sale, pe numele lui Ungureanu Radu la data de 03 iulie 2012 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție administrativă, care a fost expediat spre examinare la Comisia Administrativă a Preturii sect. Rîșcani.

Mai invocă reclamantul că la data de 23 iunie 2014 în adresa SA „Pietriș” și Ungureanu Radu a fost expediată pretenția nr. 20, prin care a fost solicitată achitarea integrală a sumei prejudiciului cauzat, în urma căreia pîrîții nu au întreprins nici o acțiune în vederea soluționării cazului dat.

Astfel, precizează că în cazul respectiv, survine răspunderea delictuală, prevăzută de art. 1398 din Codul civil, care indică că în prezența raportului causal dintre fapta ilicită, prejudiciu și vinovăție, debitor în acest caz este autorul faptei ilicite.

În drept, reclamantul și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art. 514, art. 603, art. 1398 din Codul civil.

Solicită încasarea de la SA „Pietriș” și Ungureanu Radu a prejudiciului în sumă de 60 164,70 lei și a taxei de stat în sumă de 1804,95 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 septembrie 2014, a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată a SRL „Chișinău-Gaz” împotriva SA „Pietriș” și Ungureanu Radu cu privire la încasarea prejudiciului (f. d. 75-46, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 noiembrie 2014, a fost admisă cererea SRL „Chișinău-Gaz” cu privire la anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol, fiind stabilit termenul de examinare a cauzei pentru 12 ianuarie 2015 (f. d. 92-93, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 februarie 2015, din oficiu s-a introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Chișinău-Gaz” (f. d. 4, vol. III).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015, s-a dispus conexarea pricinii civile la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Chișinău-Gaz” împotriva SA „Pietriș” și Ungureanu Radu cu privire la încasarea prejudiciului material cu pricina civilă SA „Supraten” împotriva SA „Pietriș”, intervenient accesoriu SRL „Chișinău-Gaz” cu privire la încasarea prejudiciului material și a venitului ratat, cât și actele anexate la materialele pricinii, pentru examinare într-un singur proces (f. d. 11-12, vol. III).

La 15 iunie 2015, SA „Supraten” a depus cerere de majorare a pretențiilor, solicitînd încasarea de la SA „Pietriș” în beneficiul SA „Supraten” venitul ratat suportat în urma stopării forțate a activității sectorului de producție amestecuri uscate din str. Transnistria, 5/1, mun. Chișinău a companiei SA „Supraten” timp de 12 ore, în mărime de 723 444 lei (f. d. 56, vol. III).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani din 22 iulie 2015, s-a dispus efectuarea unei explicații și consultații referitoare la efectuarea calculului de pierdere a gazelor naturale în pricina dată și s-a încredințat efectuarea acestora Secției Științe Inginerești și Tehnologice a Academiei de Științe a Moldovei (f. d. 67, vol. III).

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 28 decembrie 2015, a fost respinsă integral cererea de chemare în judecată a SA „Supraten” împotriva SA „Pietriș”, intervenient accesoriu SRL „Chișinău-Gaz” cu privire la încasarea

prejudiciului material și a venitului ratat, cât și actele anexate la materialele pricinii, ca neîntemeiată.

S-a respins integral cererea de chemare în judecată a SRL „Chișinău-Gaz” împotriva SA „Pietriș” și Ungureanu Radu cu privire la încasarea prejudiciului material, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la SRL „Chișinău-Gaz” în beneficiul lui Ungureanu Radu cheltuielile de asistență juridică în mărime de 9000 lei și 4000 lei cu titlu de cheltuieli pentru audierea specialistului (f. d. 184-193, vol. III).

La 11 ianuarie 2016, SRL „Chișinău-Gaz” a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea acestuia și casarea hotărîrii primei instanțe (f. d. 177, vol. III).

La 21 ianuarie 2016, SA „Supraten” a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe (f. d. 180-181, vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către SRL „Chișinău-Gaz” și SA „Supraten”.

S-a obligat apelantul SRL „Chișinău-Gaz” să depună cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1354 lei, în termen de 10 zile de la data recepționării copiei prezentei încheieri.

S-a obligat apelantul SA „Supraten” să depună cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 16 957 lei, în termen de 10 zile de la data recepționării copiei prezentei încheieri. Totodată, a fost stabilită ședința instanței de apel pentru data de 14 iunie 2016 ora 10.00 (f. d. 196-197, vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016, apelurile declarate de către SRL „Chișinău-Gaz” și SA „Supraten” au fost restituite pe motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite. Totodată, s-a restituit apelantului SRL „Chișinău-Gaz”, taxa de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 1354 lei, în baza ordinului de plată nr. 1103 din 10 iunie 2016 (f. d. 216-219, vol. III).

La 23 iunie 2016, SRL „Chișinău-Gaz” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 14 iunie 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 prin care s-a restituit apelul depus de către SRL „Chișinău-Gaz” împotriva hotărîrii Judecătoriai Buiucani din 28 decembrie 2015 (f. d. 223-226, vol. III).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o neîntemeiată.

Invocă ca la data de 10 iunie 2016, în interiorul termenului de 10 zile acordat de către instanță a achitat taxa de stat în mărime de 1354 lei, iar din cauza volumului mare de lucru nu a avut posibilitatea să depună apelul motivat la Curtea de Apel Chișinău în interiorul termenului de 10 zile, adică pînă la 13 iunie 2016, însă l-a depus în cadrul judecării pricinii, în ziua imediat următoare la 14 iunie 2016, ora 10.00.

În acest context susține că SRL „Chișinău-Gaz” a achitat taxa de stat în interiorul termenului acordat de către instanță, astfel demonstrînd intenția de a contestat hotărîrea primei instanțe, și a îndeplinit a doua cerință a instanței de a depune cererea de apel motivată, depunînd-o cu o întîrziere de 10 ore.

Relevă recurentul că a recepționat actele instanțelor de judecată cu o mare întîrziere, iar prin restituirea cererii de apel s-ar putea încălca principiul echității ceea ce este inadmisibil.

Mai mult ca atît invocă că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 de restituire a apelului motivat și a taxei de stat a SRL „Chișinău-Gaz”, a fost

restituit și apelul nemotivat a SA „Supraten”, astfel fiind puși pe picior de egalitate cu apelantul care nu a achitat taxa de stat, nu a prezentat apelul motivat și nici nu s-a prezentat în ședința de judecată numită pentru data de 14 iunie 2016, ora 10.00.

Consideră recurentul că instanța de apel la emiterea încheierii contestate a dat o apreciere critică motivelor de drept ale cauzei, a încălcat grav normele de drept material și a interpretat eronat legea, astfel încălcând dreptul la un proces echitabil al apelantului SRL „Chișinău-Gaz”.

În susținerea poziției sale a invocat și dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care indică că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 iunie 2016, în termen (f. d. 223).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a încheierii instanței de apel în partea prin care a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Chișinău-Gaz” cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului declarat de SRL „Chișinău-Gaz” în fond din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Chișinău-Gaz”, și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1354 lei, fiind acordat termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri.

Totodată, fiind atenționat apelantei despre restituirea cererii de apel în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

Prin aceeași încheiere din 16 mai 2016 ședința de judecată a fost numită pentru data de 14 iunie 2016, ora 10:00.

Este cert și faptul că încheierea menționată a fost expediată recurentului SRL „Chișinău-Gaz” și recepționată de acesta la 03 iunie 2016, fapt ce se confirmă și prin avizul de recepție (f. d. 210, vol. III).

De altfel, se constată și faptul că SRL „Chișinău-Gaz” a executat indicațiile stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, prezentând în ședința de judecată din 14 iunie 2016, cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, cu toate acestea, însă, instanța de apel prin încheierea din 14 iunie 2016, a restituit apelantului SRL „Chișinău-Gaz”, cererea de apel cu toate actele anexate, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel impuse prin încheierea din 16 mai 2016.

Cu toate că, în situația descrisă, instanța de apel urma să aprecieze importanța normelor procedurale prevăzute de legiuitor care indică expres acțiunile ce urmau a fi îndeplinite de către instanța de judecată pentru o bună și eficientă examinare a cauzei.

Astfel, analizând circumstanțele din speță, instanța de recurs constată că cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat au fost prezentate de către apelanta SRL „Chișinău-Gaz” în ziua ședinței de judecată din 14 iunie 2016, fapt ce atestă că ultima a executat toate indicațiile instanței de apel pînă la prima ședință de judecată stabilită prin încheierea de a nu da curs cererii de apel, în așa mod și neajunsurile fiind înlăturate pînă la ședința cînd cererea de apel a fost restituită.

Or, deși, prevederile art. 369 alin. (1) CPC, statuează că, în cazul în care apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, instanța de apel urmează să restituie cererea de apel, însă la aplicarea prevederilor menționate urmează de a fi ținut cont că întru evitarea unor situații confuze, la emiterea încheierii de a nu da curs cererii de apel, termenul limită acordat de către instanță pentru înlăturarea neajunsurilor urmează să coincidă cu data și ora ședinței de judecată în cadrul căreia să fie constatat dacă au fost, sau nu, respectate toate condițiile pentru declararea apelului, fapt care însă, a fost ignorat de către instanța de apel la adoptarea încheierii contestate.

Sub acest aspect și ținînd cont de faptul că neajunsurile actului procedural în speță, prezentarea cererii de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, au fost înlăturate pînă la prima ședință de judecată, instanța de recurs consideră că întru evitarea încălcării dreptului recurentei la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, apelul urmează a fi examinat în fond.

În consecință, instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (*CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (*CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979*).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate în partea prin care a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Chișinău-Gaz”, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului SRL „Chișinău-Gaz” de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Pentru considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa parțial încheierea instanței de apel și a restitui pricina în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În partea, legalității încheierii nominalizate, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către SA „Supraten” și s-a acordat apelantului termen de 10 zile de la data recepționării copiei încheierii din 16 mai 2016, pentru prezentarea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 16 957 lei, instanța de recurs nu se pronunță pe motiv că în această parte încheierea nu a fost contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz”.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Supraten” împotriva Societății pe Acțiuni „Pietriș”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” cu privire la încasarea prejudiciului material și a venitului ratat, și cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” împotriva Societății pe Acțiuni „Pietriș” și Ungureanu Radu cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată în partea prin care a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Chișinău-Gaz”, cu remiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului SRL „Chișinău-Gaz” în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru